

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
7/2023	Formannskapet	13.02.2023
	Kommunestyret	22.02.2023

Saksbehandler: Randi Storvik Telnes
Hjemmel:

Utredning av gratis skolelunsj for alle elevene i Rødøy kommune

Kommunestyret har i sak 83/2022 i budsjett bedt om en utredning av gratis skolelunsj for alle elevene i Rødøy kommune.

Punkt.3. i tilleggsforslag:

«Prøv Rødøy»: Det legges inn kr. 1 600 000 pr.år i 2023,2024 og 2025- Finansiering gjennom bruk av disposisjonsfond.

- *Kommunestyret ber om at gratis skolelunsj utredes som en del av Prøv Rødøy-prosjektet, med flere alternativer for gjennomføring. Saken legges frem for kommunestyret i februar 2023.*

I denne saken vurderes gratis skolelunsj for alle elevene i Rødøy skolene. Det legges frem beregninger for kostnadene knyttet gratis skolelunsj alle dagene og alternativt noen dager i uken. Det legges til grunn erfaringstall fra ordningen som har vært ved Tjongsfjord skole.

Det er kun gratis skolelunsj til elevene som er tatt med. Dersom ansatte ønsker å delta i ordningen vil de måtte betale for den.

I Rødøy kommune er det 5 skoler

Jektvik skole	39 elever
Nesøy skole	12 elever
Rødøy skole	22 elever
Tjongsfjord skole	61 elever
Øresvik skole	12 elever

Tidligere erfaring med skolelunsj:

Skolelunsj har vært utprøvd ved Tjongsfjord skole gjennom de siste årene, med en garanti fra FAU for å dekke et eventuelt underskudd. Foreldrene og ansatte som deltar i ordningen har betalt kr. 25 pr. måltid. Det har vært ansatt assistent til å handle inn, lage til mat og rydde opp etterpå. Til dette har det vært brukt 3 timer pr. dag. Kostnadene i 2022 var på om lag 270' kroner.

Ved Rødøy skole ble det høsten 2022 prøvd ut en modell for skolemåltid, der elevene skulle ha ansvar for gjennomføringen. Det var få elever å fordele arbeidet på, så de måtte gå ut av

undervisningen relativt ofte for å gjøre i stand til lunsj en. Forsøket ble avsluttet etter en kort prøve periode.

Lurøy kommune har ordninger med skolelunsj 5 dager i uken. Det er foreldrebetalt 4 dager i uken – mens alle elevene får gratis varm lunsj 1 dag i uken. Her betales assistent for arbeidet som blir gjort.

BEMANNING

For å kunne gjennomføre skolelunsj må det tilsettes personell til å utføre jobben. Skolene våre er ulik i antall elever, men en del av jobben vil likevel være den samme ved alle skolene. Planlegging og innkjøp av mat vil være likt ved hver skole, mens tillaging og opprydding vil bli ulike for hver skole.

SKOLE	BEMANNING	STILLINGSSTR.	Kostnader pr. år.
JEKTVIK SKOLE	2,5 t. pr. dag	28 %	165 000
NESØY SKOLE	2 t. pr. dag	22,5 %	135 000
RØDØY SKOLE	2 t. pr. dag	22,5 %	135 000
TJONGSFJORD SKOLE	3 t. pr. dag	33,7 %	200 000
ØRESVIK SKOLE	2 t. pr. dag	22,5 %	135 000
TIL SAMMEN			770 000

UTGIFTER TIL MAT

Erfaringene fra kantinedrift Tjongsfjord skole har gitt et grunnlag for å se hvor store utgifter det anslagsvis går til innkjøp av mat. Ved våre skolekretser er det ulike matvarekjeder som representeres, og utgiftene til mat vil nok derfor variere, men i denne saken brukes de erfaringene vi har.

SKOLE	ANTALL ELEVER	PRIS PR.ELEV/ÅR	SUM INNKJØP MAT
JEKTVIK SKOLE	39	1800	70 200
NESØY SKOLE	12	1800	21 600
RØDØY SKOLE	22	1800	39 600
TJONGSFJORD SKOLE	61	1800	109 800
ØRESVIK SKOLE	12	1800	21 600
SUM TILSAMMEN	146		262 800

ALTERNATIV – SKOLELUNSJ ENKELT DAGER

SKOLER		1 DAG	2 DAGER	3 DAGER	4 DAGER
JEKTVIK SKOLE	Bemanning	33 000	66 000	99 000	132 000
	Mat	14 040	28 080	42 120	56 160
NESØY SKOLE	Bemanning	27 000	54 000	81 000	108 000
	Mat	4 320	8 640	12 960	17 280
RØDØY SKOLE	Bemanning	27 000	54 000	81 000	108 000
	Mat	7 920	15 840	23 760	31 680
TJONGSFJ.SKOLE	Bemanning	40 000	80 000	120 000	160 000
	Mat	21 960	43 920	65 880	87 840
ØRESVIK SKOLE	Bemanning	27 000	54 000	81 000	108 000
	Mat	4 320	8 640	12 960	17 280
TILSAMMEN		206 560	413 120	619 680	823 240

Konklusjon og anbefaling

De største kostnadene knyttes til lønn for den som skal lage til lunsjen. Men det er viktig å merke seg at kostnadene til mat sannsynligvis vil være høyere enn det som er tatt med i utregningene her. Det er satt samme kostnad til mat pr. elev uavhengig av hvilken skole de går på, men i realiteten vil kostnadene til mat øke jo færre elever kostandene skal deles på.

Andre alternativer vil være å tilby lag/foreninger en godtgjørelse for å gjøre jobben med innkjøp, tillaging m.m. for kommunen. Da må det vurderes hva man skal tilby for denne jobben. Det kan være et fast beløp pr. dag for jobben, mens kommunen betaler faktura for innkjøp av mat. En ser for seg at denne modellen kan bli vanskelig å få til ved alle skolene, da lag/foreninger ofte har sine aktiviteter på ettermiddagen, og få vil kunne stille opp å gjøre en jobb hver formiddag i løpet av skoleåret. En slik ordning vil i beste fall kunne gjennomføres 1, maksimum 2 dager pr. uke.

Betalingsordninger, f.eks. at hjemmene betaler for maten er i utgangspunktet problematisk da grunnskoletilbudet til barn i Norge skal være gratis. Deltakelse i en slik ordning vil måtte være frivillig, og kan ha uheldige sideeffekter som synliggjøring av sosiale ulikheter i vårt samfunn.

Det vanskelig å fastslå effekten av en ordning med gratis skolemåltid sett i forhold til kostnadene. I løpet av prosessen med utarbeidelse av budsjett for 2023, og økonomiplanen for 4-årsperioden var det nødvendig å foreta relativt store kutt i antall stillinger og tiltak i oppvekstsektoren. Det er ingen tvil om at skolemåltid er et godt tiltak. Det er positivt både i forhold til et helsemessig aspekt, og i forhold til et miljømessig aspekt på skolen. Når den økonomiske situasjonen for kommunen er relativt vanskelig, så vil det imidlertid være vanskelig å anbefale å innføre en ordning med en kostnadsramme på over 1 million kroner i året.

Kommunedirektørens innstilling

Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon, anbefales det at kommunestyret vedtar å ikke igangsette ordning med gratis skolelunsj.

Rødøy kommune, 02.02.2023

Einar Arild Hauge
Kommunedirektør

Svend Leif Einvik
Oppvekst- og kultursjef

Randi Storvik Telnes
Konsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

 <p>1 UTRYDDE FATTIGDOM</p> <p>Icon: A family of four (two adults and two children) in white silhouette on a red background.</p>	<p><i>Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.</i></p>
 <p>2 UTRYDDE SULT</p> <p>Icon: A white bowl with steam rising from it, on a yellow background.</p>	<p><i>Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.</i></p>
 <p>3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET</p> <p>Icon: A white heartbeat line and a heart, on a green background.</p>	<p><i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i></p>
 <p>4 GOD UTDANNING</p> <p>Icon: A white open book and a pencil, on a red background.</p>	<p><i>En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.</i></p>
 <p>10 MINDRE ULIKHET</p> <p>Icon: A white double-headed arrow and a balance scale, on a pink background.</p>	<p><i>For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.</i></p>